

Còn chăng cảm xúc tuổi trẻ?

Cảm xúc mùa xuân đến ngời ta lại xao xuyến với bao xúc cảm dạt dào, ngời già mong sao mình còn khỏe mạnh để vui vầy bên con cháu, ngời trung niên hối tiếc vì những ngày niên thiếu, ngời trẻ thì nhận rằng tâm hồn mình với bao nhiêu đã phóng thích lại. Nói khác đi, mùa xuân gợi cho ngời ta những ao ước thành tựu các giấc mơ.

Giáo sư Randy Bausch, người đã thực hiện bài giảng cuối cùng của mình ngày 18 tháng 9 năm 2007 trước 400 người nghe tại Đại học Carnegie Mellon và sau đó đã có hàng triệu người khác nghe bài giảng qua DVD, bắt chước căn bệnh ung thư thực của ông đã đi vào giai đoạn cuối. Ông không nói về bệnh tật hay những nỗi sợ hãi của ông khi sắp phải lìa xa thế giới và bao người thân, trong đó có người vợ hiền và ba đứa con ngoan. Ông chỉ nói về việc "làm sao thực hiện được những ước mơ của tuổi trẻ". Người ta thấy một Randy như thế này, tràn đầy sức sống khi nói về tuổi trẻ của mình, những ước mơ như bé bỏng những ước mơ đầu đời của ông cho là vĩ đại như mong muốn được vào đội tuyển quốc gia. Bài giảng như những người thầy ý nghĩa vì ông không chỉ nói về ước mơ của riêng mình mà còn nói về việc giúp người khác thực hiện ước mơ của họ. Bằng tâm niệm này, ông đã sống trọn vẹn từng ngày như thế ngày nào cũng là ngày cuối cùng trong cuộc đời mình và ông muốn mọi người hãy trân trọng điều đó. Hãy nuôi dưỡng ước mơ của đời mình và đừng bao giờ bỏ cuộc quá sớm, vì bỏ cuộc sớm chính là khi đi mất cơ hội tốt nhất. Hãy sống cuộc đời của chính mình, hãy là con người đúng như mình nghĩ. Đó chính là ước mơ vĩ đại nhất. Randy đã lấy chính cuộc đời mình làm một bài học sống cho mọi người. Dù ông đã qua đời năm 2008, hình ảnh của ông vẫn luôn được ghi nhớ như một vị hàng triệu người truy cập trên mạng Youtube.

Bài học về những ước mơ này vẫn còn nguyên giá trị đến hôm nay khi chúng ta tiếp tục tuổi trẻ. Viết Nam hiện nay muốn nói gì? Có lẽ không nên chúng ta biết rằng trên các blog của giới trẻ Việt Nam hôm nay, người ta ghi nhận một hiện tượng đáng buồn: đây là "hội chứng tâm hồn rỗng" hay nói cách khác là không có ước mơ, chứng bệnh như Ngọc Lan, một sinh viên giỏi của một trường đại học lớn ở TP.HCM, tâm sự trong một bài thuyết trình rằng "mình không có ước mơ gì bởi tôi như đến giờ, ba mẹ đã lo cho em đến thôi, tôi tình nguyện (?) đến với chết".

Đó phải chăng là một sự thực đáng buồn vì nhiều bạn trẻ, kể cả những người trong giới trí thức trẻ, thu nhận rằng hội chứng biết hay chứng có ước mơ hoặc khát vọng gì vì cuộc sống đã quá đầy đủ. Ước mơ, theo họ, chỉ dành cho những kẻ nghèo mong muốn đi đời mà thôi (!). Các chuyên gia tâm lý gọi đây là "khủng hoảng trưởng thành" hay "khủng hoảng thanh niên" trong giới trẻ bởi họ chỉ nghĩ về những ước mơ của mình quanh "con xe, cái váy, các mobile...", hay những thứ trang hoàng hiu. Thậm chí nếu cha mẹ họ học hoặc muốn đến viên, khách lạ cũng phải gọi chiêu "hóa thân" bằng những hiện vật hay hiện kim (!). Thế đó đến đến với thang chuẩn đo lường giá trị thành đạt là vật chất. Họ đánh đổ sự tôn trọng người lớn, xã hội hay những giá trị đạo lý khác. Phải chăng, tâm lý thực dụng đã len vào tâm hồn giới trẻ?

Đã có những thời tuổi trẻ Việt Nam lung linh những ngày lễ mùng khi thao thức hoài: Nói làm chi rưng rưng xuân với tuổi hoàn / Nếu tuổi trẻ không hai lòng trẻ lòng (Xuân Diệu) hoặc những ngày ngóng hoài bão lúc đèn lồng ngời thân: Chín lòng chờ đợi và bàn tay không / Thì không bao giờ nói trẻ lòng / Ba năm, mùa già cũng đang mong (Thâm Tâm).

Phải thế nào sáng lên các mùa

Tuổi trẻ phải biết các mùa. Các mùa với cái đúng, cái tốt, cái đẹp. Tuổi trẻ phải các mùa có những đóng góp cho việc xây dựng một xã hội phát triển trên cái đúng, cái tốt, cái đẹp. Đó cũng chính là các mùa hạnh phúc. Tuổi trẻ phải ý thức được rằng hạnh phúc của chính mình tồn tại khi những người chung quanh cũng hạnh phúc như mình. Thế này, tuổi trẻ hạnh phúc đến hạnh phúc. Hạnh phúc đến hạnh phúc là hạnh phúc đến sự giải thoát khỏi khổ đau, giải thoát mọi chấp niệm ngổn ngang, sân, si gây ra. Thế này, tuổi trẻ là tuổi hạnh phúc thì, hạnh phúc đến việc xây dựng một xã hội an bình cho mình và đóng góp vào sự an bình cho mọi người.

Những thức ăn thức uống khiến đau nhức não của cuộc đời là đã định hình được các mùa của mình. Những khổ đau nhức não của thời đời với là những khổ đau nhức não của thân phận con người với mọi điều ngày càng tăng: nghèo đói, bệnh tật, chiến tranh, bạo lực, hận thù, môi trường sống ô nhiễm, tài nguyên thiên nhiên bị cạn kiệt, thiên tai đến nỗi... Những điều định hình được các mùa khổ là xác định được biện pháp thoát khổ. Điều đó đòi hỏi tuổi trẻ đang bước vào dòng thác xô bờ của xã hội tiêu thụ, đang chạy theo những thói hư tật xấu do quảng cáo kích thích, đang khao khát làm giàu chỉ để thỏa mãn những dục vọng vật chất thoáng qua, đang thờ ơ vô cảm trước những đau khổ của người khác. Trên tình thế đó, các mùa của tuổi trẻ phải có định hướng. Với bản thân, tuổi trẻ cần khao khát học hỏi và tìm hiểu để vững tin chân thiện mĩ. Đối với xã hội, tuổi trẻ phải có các mùa đóng góp vào việc xây dựng một xã hội hiện thiện, an lành. Đối với đất nước, các mùa của tuổi trẻ sẽ góp phần đem lại thịnh vượng cho quốc gia, xây dựng một niềm tin hào dân tộc. Đối với nhân loại, các mùa của tuổi trẻ cần nhận ra những việc xây dựng một thế giới hòa bình, một cuộc sống hài hòa giữa người với người và giữa người với thiên nhiên. Hiện nhiên, những các mùa của tuổi trẻ là những các mùa đem lại hạnh phúc đích thực, hạnh phúc cho chính mình và cho tất cả mọi người.

Chúng tôi nói các mùa của tuổi trẻ vang vọng trên khắp hành tinh này. Có thể thấy ca từ của bốn nhạc sĩ ngoài We are the world do Michael Jackson và Lionel Richie sáng tác đã thổi hồn các mùa chính đáng của tuổi trẻ. Lời ca cho rằng đã đến lúc con người cần một lời kêu gọi duy nhất vào lúc cần thế giới quy tụ bên nhau để đưa ra một bàn tay cùng giúp đỡ cho sự sống của những con người đang quờ quạng trong cái chết, một thông điệp và tình thương, một thông điệp như những người nên đáp ứng mọi lời kêu gọi và làm đầy tâm thức con người. Lời ca khẳng định rằng chúng ta là thế giới như chúng ta và là những người đem lại một

ngày mai tươi sáng, vì thế, chúng ta hãy bắt đầu dang hi vọng, mở thông điệp với tình đoàn kết và vì cùng chung tay xây dựng. Lời ca cũng nêu rõ rằng chúng ta có một lý tưởng là hãy nỗ lực để cùng xây dựng cuộc sống công bằng chính mình, mở thông điệp với sự nỗ lực bên thân để hoàn thiện và giúp người khác hoàn thiện. Lời ca cũng khuyến khích chúng ta giữ trái tim công bằng mình để nhường ai đang đau khổ để họ thấy và có người quan tâm đến họ khi cần cuộc sống công bằng nên vì người vàng hèn, thanh thản hèn, mở thông điệp kêu gọi con người từ lòng tốt ra cho mọi người. Đó chính là ước mơ cao quý của tuổi trẻ.

Càng sống trong vòng vây công bằng đau trùng điệp như chìm thân phận con người như hi vọng trong thế giới ngày nay, tuổi trẻ càng phải có can đảm ước mơ và nỗ lực để nhận hạnh phúc. Trước đây, trong vòng vây trùng điệp công bằng nghĩa phân biệt chủng tộc kỳ u Mỹ, Martin Luther King đã có can đảm ước mơ và nỗ lực để mở ngày con em nô lệ da đen nắm tay con em chủ nô da trắng ngay trên những ngọn đồi để đặt chân xuống vùng bang Georgia rồi cùng nhau ngẩng đầu quanh chiếu bàn thân họ trong tình anh em; ước mơ mở ngày ngay công bằng bang Mississippi, mở nỗi ngút ngút vì bất công, ngút ngút vì áp bức, sự biến đổi thành mở một thế giới hi vọng lành công bằng do và công chính. (Đến trong I have a dream, bài diễn văn nổi tiếng do Martin Luther King đọc trước các bậc thẩm công bằng Đài tưởng niệm Abraham Lincoln ngày 28 tháng 8 năm 1963).

Có thể thấy ước mơ của Martin Luther King ngày nay đã thành hiện thực. Nghĩa là nếu có ước mơ và biết cách thực hiện ước mơ thì ước mơ sẽ thành hiện thực. Vì thế, cần phải tiếp sáng ước mơ cho tuổi trẻ. Học, tuổi trẻ cần phải tiếp sáng ước mơ cho mình. Ước mơ đặt để nhận hạnh phúc chân thực. Điều đó làm cho cuộc sống tuổi trẻ không còn trống rỗng.

Trước thềm xuân mới, hãy tin vào sức mạnh của giấc mơ, bởi lẽ thiêu ước mơ, thời khắc huy hoàng của tuổi trẻ sẽ trôi qua như nhúng không cảm xúc, biến chúng ta thành những chú ốc đã bỏ thiêu lý tưởng và khát vọng vươn lên, quẩn quanh với những vòng tròn mòn mòn. Đến gần năm tháng trôi qua phí hoài đến rồi lúc nào đó lại ngẩn ngơ khi biết rằng: Đã đi đã mất tất bao giờ giờ đã / Khi nhìn vì nhìn thấy lúc đầu xanh (Bùi Giáng).

Người n: <http://tapchivanhoaphatgiao.com/cuoc-song/mua-xuan-va-uoc-mo-cua-tuoi-tre.html>